Bilag 2
H01439 Lyngby - M14 Støjskærme

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Sweco Danmark A/S		48233511
Projekt		H01439 Lyngby – M14 Støjskærme
Projektnummer		41008019
Kunde		Vejdirektoratet
Udfærdiget af **Godkendt af**		Rutving, Christine Dalkvist, Didde
Dato		10-01-2024
Dokumentnavn:		H01439 - Væsentlighedsvurdering

SWECO

Indholdsfortegnelse

1 Indledning ... 3
1.1 Formål ... 4
1.2 Lovgrundlag ... 4
1.3 Krav om Natura 2000-væsentlighedsvurdering ... 5
1.4 Gunstig bevaringsstatus ... 5
1.5 Hvad er en væsentlig påvirkning ... 6
1.6 Bilag IV-arter ... 6
1.7 Metode og datagrundlag ... 7

2 Kort beskrivelse af projektet ... 8
Udformning ... 8
Afvandingen ... 9
Støj ... 10
Tidsplan ... 10
Arbejdsarealer ... 10

3 Natura 2000-område N144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave ... 10
3.1 Udpegningsgrundlag for N144 ... 12
3.2 Målsætninger for Natura 2000-område N144 ... 12
3.3 Kortlagte naturtyper ... 13
3.4 Arter på udpegningsgrundlaget for H191 og H251 ... 15
3.4.1 Sumpvindelsnegl ... 15
3.4.2 Stellas mosskorpion ... 16
3.4.3 Stor vandsalamander ... 17

4 Bilag IV-arter ... 19
4.1 Stor kærguldsmed ... 19
4.2 Markfirben ... 20
4.3 Flagermus ... 20

5 Påvirkninger af arter på udpegningsgrundlaget for N144 ... 23
5.1 Naturtyper ... 23
5.2 Sumpvindelsnegl ... 23
5.3 Stellas mosskorpion ... 23
5.4 Stor vandsalamander ... 24
5.5 Bilag IV arter ... 24
5.5.1 Stor kærguldsmed ... 24
5.5.2 Markfirben ... 24
5.5.3 Flagermus ... 24
5.6 Opsummering ... 25

6 Kumulative effekter ... 26
7 Konklusion ... 26
8 Referencer ... 28
9 Bilag ... 29

1 Indledning

Vejdirektoratets nationale støjkortlægning har vist, at der på den østlige side af Helsingørmotorvejen, M14 ved København forekommer en strækning, hvor støjniveauet i det tilstødende boligkvarter ligger over de anbefalede grænseværdier for støj.

På den baggrund etableres en 6 m høj støjskærm i østsiden af motorvejen samt en 4 m høj støjskærm i midten af motorvejen for at nedbringe støjniveauet i de nærliggende boligområder. Den samlede strækning hvor der etableres støjskærm er ca. 940 m lang. Støjskærmen i den østlige side af motorvejen er beliggende nord-syd gående langs motorvejen fra broen over Mølleåen i nord til Vejporten i syd. Støjskærmen i midten af motorvejen er tilsvarende nord-syd gående startende midt ud for rastepladsen ”Storkereden” og til ca. 200 m syd for Vejporten.

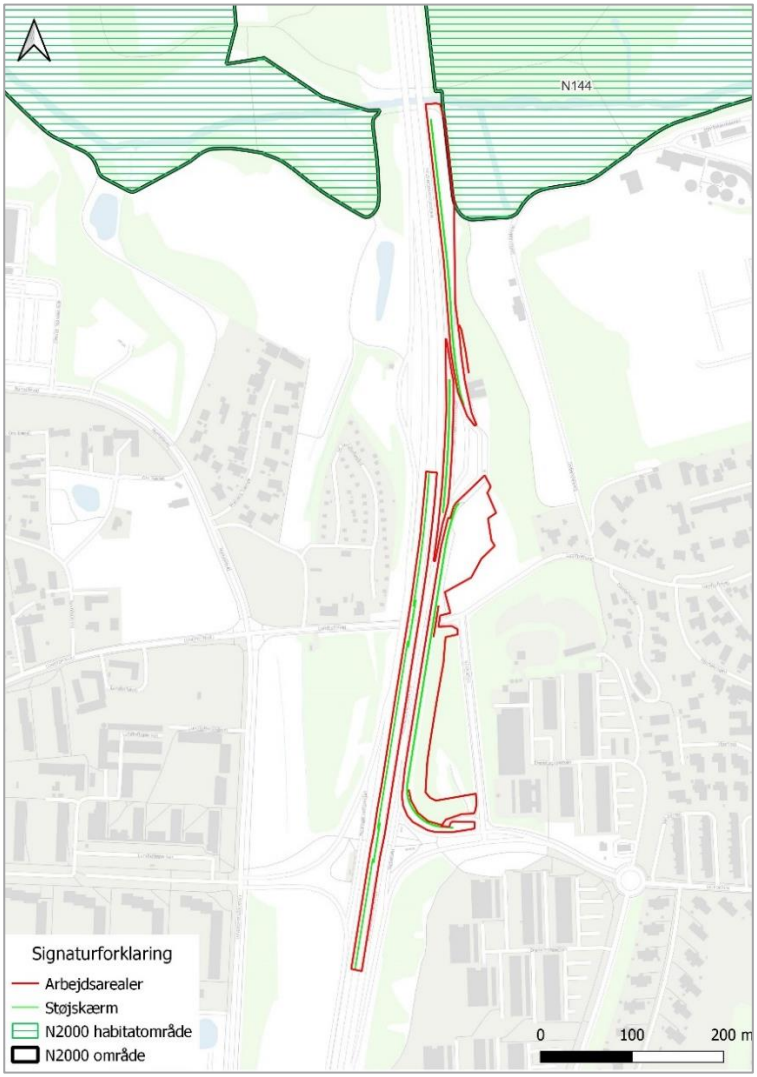

Figur 1. Oversigt over placering af arbejdsarealer og støjskærme ved M14, samt afstanden til nærmeste Natura 2000-område, N144. Sort skravering er afgrænsning af Natura 2000-området, og grøn skravering er habitatområde. Udsnit fra GIS.

1.1 Formål

Støjskærmene langs Helsingørmotorvejen bliver placeret ca. 30 m fra Natura 2000-område N144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave. På grund af den korte afstand skal der udføres en væsentlighedsvurdering af projektet, for at vurdere eventuelle væsentlige påvirkninger, som projektet kan have på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag samt integritet.

1.2 Lovgrundlag

Natura 2000 er et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal beskytte og bevare naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Inden for de udpegede Natura 2000-områder gælder særlige retningslinjer for at behandle planer og projekter, herunder ansøgninger om tilladelse mv., der kan påvirke Natura 2000-områder. Natura 2000-områder er almindeligvis udpegede EU-habitatområder og/eller udpegede internationale EU-fuglebeskyttelsesområder.
EU's habitatdirektiv (92/43/EF) og fuglebeskyttelsesdirektiver (2009/147/EF) udgør grundlaget for Natura 2000-beskyttelsen.
Habitatdirektivets formål er at beskytte arter og naturtyper, der er karakteristiske, truede, sårbare eller sjældne i EU, mens fuglebeskyttelsesdirektivet har til formål at bevare vilde fugle og deres levesteder. Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet udelukker ikke erhvervsmæssig og anden anvendelse af Natura 2000-områderne, men de forpligter medlemslandene til at;

- Iværksætte nødvendige bevaringsforanstaltninger
- Undgå forringelser af Natura 2000-områderne og betydelige forstyrrelser af de arter som områderne er udpeget for at sikre, at planer og projekter ikke føres ud i livet, hvis det kan skade Natura 2000-områders integritet
- Sørge for at der ved eventuelle fravigelser af denne beskyttelse iværksættes kompenserende foranstaltninger, så fravigelsen ikke skader sammenhængen i Natura 2000-netværket

Udover beskyttelsesbestemmelserne for arterne og naturtyperne på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, forpligter de to direktiver medlemslandene til at varetage beskyttelseshensyn til alle vildtlevende fugle og bilag IV-arter i og uden for Natura 2000-områderne (Habitatvejledningen, 2020, /1/).

I dansk lovgivning udgør habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21/08/2023) en væsentlig del af implementeringen af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet. Habitatbekendtgørelsen implementerer bl.a. de dele af habitatdirektivet, der vedrører beskyttelsen af Natura 2000-områder og af de såkaldte bilag IV-arter (Habitatvejledningen, 2020, /1/).

Efter kystbeskyttelsesloven (LBK) nr. 57 af 21/01/2019) er der desuden udstedt regler som, inden for kystbeskyttelseslovens område, svarer til reglerne i habitatbekendtgørelsen. Disse regler er udmøntet i kysthabitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1062 af 21/08/208). Reglerne administreres af kommunerne samt Kystdirektoratet under Naturstyrelsen (Habitatvejledningen, 2020, /1/).

1.3 Krav om Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Habitatbekendtgørelsen fastslår, at før der kan træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i habitatbekendtgørelsens §7, f.eks. tilladelse til at dispensere fra naturbeskyttelseslovens §3, skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter (kumulative effekter), kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Habitatbekendtgørelsen, 2023 §6, /2/).

En sådan foreløbig vurdering kaldes en Natura 2000-væsentlighedsvurdering. Hvis væsentlighedsvurderingen konkluderer, at det ikke kan afvises, at en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der gennemføres en Natura 2000-konsekvensvurdering iht. Habitatbekendtgørelsen. Kravet om væsentlighedsvurdering og konsekvensvurdering gælder også for planer og projekter uden for et Natura 2000-område, hvis disse planer og projekter kan påvirke væsentligt ind i Natura 2000-området (Habitatbekendtgørelsen, 2023 §6, /2/).

Hvis Natura 2000-konsekensvurderingen konkluderer, at det ikke kan afvises, at en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt, kan planen eller projektet som udgangspunkt ikke tillades.

Som udgangspunkt ligger ansvaret for beskyttelsen af et Natura 2000-område hos den myndighed, der har ansvaret for øvrige relevante regler for de planlagte tiltag i området. Pligten til at vurdere konsekvenserne for et Natura 2000-område følger denne myndighed. Det betyder, at hvis det f.eks. drejer sig om §3 i naturbeskyttelsesloven eller landzonetilladelser, så er det den pågældende kommune, der er myndighed, mens det er Trafik, Bygge- og Boligstyrelsen, der er myndighed i forbindelse med projektets samlede virkninger på miljøet.

1.4 Gunstig bevaringsstatus

Danmark har forpligtiget sig til at opretholde en ”gunstig bevaringsstatus” for de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte (udpegningsgrundlaget). Præcist hvad en gunstig bevaringsstatus indebærer, er forskelligt for de enkelte arter og naturtyper, men begrebet er søgt præciseret og gjort målbart (se bl.a. Søgaard et al. 2005).

For arternes vedkommende må projekter eller planer ikke true de pågældende arter eller deres levesteder, dvs. at bestandene skal være stabile eller i fremgang, og at arealerne af de levesteder, som arterne er afhængige af, enten skal være uændrede eller stigende i forhold til tidspunktet for områdets udpegning. For naturtyperne er der tilsvarende typisk tale om, at arealet med den pågældende naturtype skal være stabilt eller stigende for at opretholde en gunstig bevaringsstatus.
Habitatbekendtgørelsen angiver en række kriterier for gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter (Habitatbekendtgørelsen § 4 stk. 3):

	Kriterier for gunstig bevaringsstatus for naturtyper		Kriterier for gunstig bevaringsstatus for arter
1	Det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse.	1	Data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på langt sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af naturlige levesteder.
2	Den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på langt sigt, er tilstede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid.	2	Artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket.
3	Bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig som defineret nedenfor.	3	Der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på langt sigt at bevare dens bestande.

1.5 Hvad er en væsentlig påvirkning

Væsentlighedsbegrebet skal fortolkes objektivt, men ses i forhold til de lokale natur- og miljøforhold, herunder baggrundsbelastningen i området. I vurderingen af, hvorvidt en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt, bør bevaringsmålsætningen sammenholdes med konkrete oplysninger om området, da et tiltag, der påvirker et område væsentligt, ikke nødvendigvis vil påvirke et andet område væsentligt (Habitatvejledningen, 2020, /1/).

Forsigtighedsprincippet spiller desuden en central rolle ved vurdering af planer og projekter i både væsentlighedsvurderingen og konsekvensvurderingen. Der er som udgangspunkt ikke tale om en væsentlig påvirkning af et Natura 2000-område, hvis:

- Påvirkningen skønnes at indebærer negative udsving i bestandstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype.
- Den beskyttede naturtype eller art skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at ville opnå den hidtidige tilstand eller en tilstand, der skønnes at svare til eller være bedre end den hidtidige tilstand inden for ca. et år. Midlertidige forringelser eller forstyrrelser i anlægsfasen, der ikke har efterfølgende konsekvenser for arterne og naturtyperne på Natura-2000 områdets udpegningsgrundlag, vurderes almindeligvis ikke som væsentlige påvirkninger (Habitatvejledningen, 2020, /1/)

1.6 Bilag IV-arter

Alle EU's medlemslande er forpligtet til at sikre en streng beskyttelse af de dyr og planter, der er listet på habitatdirektivets bilag IV (de såkaldte bilag IV-arter). Beskyttelsen gælder overalt i det pågældende land, uanset om arterne forekommer inden for eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Beskyttelsen af bilag IV-arter er i Danmark bl.a. implementeret gennem naturbeskyttelsesloven, habitatbekendtgørelsen og kysthabitatbekendtgørelsen. Dyrearterne på habitatdirektivets bilag IV må ikke forsætlig fanges, dræbes eller

forstyrres. Derudover må bilag IV-arternes yngle- og rasteområde ikke beskadiges eller ødelægges (Habitatvejledningen, 2020, /1/).
Yngleområder defineres som området, der er ”nødvendige for 1) parring eller kurtisering, 2) redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning og 3) opvækst af yngel og unger”. Områder i nærheden, som afkom er afhængigt af samt yngleområder, der ikke aktuelt benyttes af de relevante arter, er også omfattet af definitionen.

Rasteområder defineres som områder der ”er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, når de er i hvile. Rasteområder er således områder, hvor arten i eller udenfor yngletiden 1) opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale), 2) opholder sig i skjul i større koncentrationer (flokke) og 3) opholder sig for f.eks. at opfylde vigtige livsfunktioner (f.eks. solbadning el.lign.)”.

1.7 Metode og datagrundlag

Væsentlighedsvurderingen er baseret på data fra Natura 2000-planen 2022-2027 og revideret basisanalyse 2022-27 for N144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave, samt tilgængelig viden fra databaserne arter.dk og naturdata.dk. Herfra er der desuden indhentet relevant viden om arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, bilag IV-arter samt fredede og rødlistede arter.

Bilag IV-arter er blevet behandlet i VVM-screening for projektet. I VVM-screeningen redegøres der for forekomster af arter, samt potentielle påvirkninger som projektet kan have på levesteder, ledelinjer eller økologiske funktionalitet for arterne. I denne væsentlighedsvurdering anvendes disse levestedsvurderinger for bilag IV-arter, som valide argumentation samt vurdering af potentielle påvirkninger på bilag IV-arter.

Se bilag ”*H00325-RAD-MILJ-TILL-0001*” for den fulde VVM-screening.

2 Kort beskrivelse af projektet

Udformning

Støjskærmen etableres med en højde på henholdsvis 6,0 m i østlige side af motorvejen og 4,0 m i midten af motorvejen, målt i forhold til niveauet af eksisterende nødspor/kantbane. Den 6,0 m høje støjskærm etableres umiddelbart bag autoværnet, dels for at få maksimal effekt af støjdæmpningen, og dels for at minimere de anlægstekniske indgreb i de arealer der ligger bagved støjskærmen. Hvor støjskærmen etableres med tæt kontakt til terræn (fra rastepladsen Storkereden og til Vejporten), anlægges et serviceareal på bagsiden af støjskærm i en bredde af 1,0-1,5 m bredde. Hvor støjskærmen etableres uden kontakt til terræn (fra Mølleåen og til Storkereden), etableres der ikke serviceareal, støjskærmen skal derfor enten inspiceres fra eksisterende sti langs foden af motorvejsskråningen, eller på mindre lokale platforme omkring tavleportaler eller andre konstruktioner.

Den 4,0 m høje støjskærm der etableres i midten af motorvejen, etableres som en kombineret løsning af betonautoværn (New Jersey), og støjskærmselementer monteret oven på betonautoværnet. Støjskærmen placeres i kanten af det asfaltbelagte kørebaneareal mod midten af motorvejen. Der etableres ikke specifikke inspektionsarealer for denne støjskærm, da pladsforholdene er snævre. Desuden vil det være muligt med visuel inspektion fra bil ved at køre i overhalingssporet i henholdsvis nord- og sydgående retning.

De udlagte arbejdsarealer dækker over eksisterende vejareal, såvel supplerende arbejdsarealer beliggende bag ved støjskærmen, har en samlet arealmæssig udstrækning på ca. 19000 m².

Hvor støjskærmen etableres i jord, funderes støjskærmen på nedvibrerede, rammede eller borede stålpæle med en typisk afstand på 4-6 m imellem fundamenterne. Ved krydsning af eksisterende brokonstruktioner etableres støjskærmen enten på rammet eller nedvibreret pælefundering. Ved sideudvidelse af bygværker påstøbes eller påmonteres konstruktionselementer på det eksisterende bygværk, som skal bære støjskærmen.

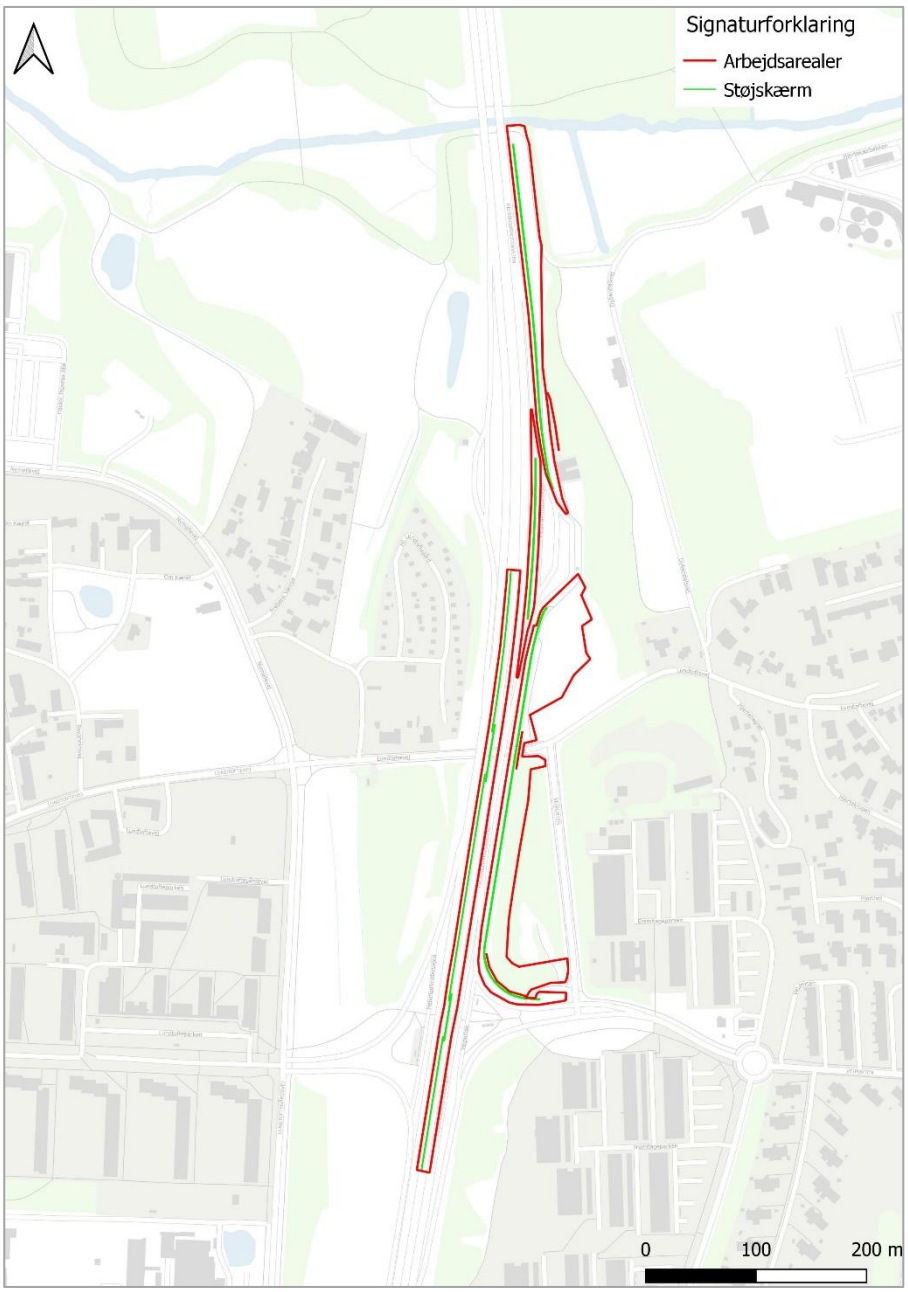

Figur 2. Oversigtskort over placering af arbejdsarealer og støjskærme ved M14.

Afvanding

Afvanding af skærmen håndteres via det eks. afvandingssystem. Der etableres et nyt dræn mellem motorvejen og støjskærmen i den østlige side af motorvejen fra Storkereden og til Vejporten. Drænet etableres for at sikre, at der ikke forekommer opstuvende vand mellem motorvejen og støjskærmen. Drænet kobles til det eksisterende afvandingssystem i forbindelse med motorvejen så vandet ledes igennem eksisterende bassiner før udledning til Mølleåen.

Der vil i forbindelse med projektet derfor ikke være ændringer i mængden samt kvaliteten af vejvand pga. projektets udformning samt anvendelse af eksisterende afvandingssystem.

Støj

Vejdirektoratet har gennemført støjberegninger af effekten af den planlagte støjskærm. Beregningerne har påvist at etablering af en henholdsvis 6,0 m og 4,0 m høj støjskærm vil reducere støjbelastningen for 193 boliger øst for motorvejen. For 99 boliger reduceres i støjpåvirkningen med 1-3 dB, 93 boliger reduceres i støjpåvirkning med 3-6 dB og 1 bolig reduceres mere end 6dB.

Det er forventet, at der vil være en øget støjpåvirkning i anlægsfasen ved rammet, vibreret eller boret fundering.

Tidsplan

Det forventes, at støjskærmen etableres i løbet af august 2024 – maj 2025. Den primære arbejdsaktivitet med etablering og opsætning af skærmen vil vare 6-10 måneder. Herudover vil der være indledende og afsluttende arbejdsaktivitet med forberedelse af arbejdsområdet og afsluttende afrigning af arbejdspladsen og reetablering af naturarealerne.

Arbejdet vil primært foregå i dagtimerne. Der kan forekomme natarbejde i begrænset omfang, men dette vil kun omhandle mindre støjende arbejde.

Arbejdsarealer

De midlertidige arbejdsarealer er i dag hovedsageligt bevokset med græs, vedplanter og stedvist med en større andel mindre buske. I forbindelse med anlægsarbejdet vil det midlertidige arbejdsareal blive ryddet for beplantning, dog stilles der krav om at solitære træer der kan fungere som opholdstræer for flagermus bevares. Som en del af anlægsarbejdet vil evt. kørespor og evt. midlertidige udgravninger blive afrettet til jævne overflader. Se Figur 2 for placering af arbejdsarealer.

Afslutningsvis tilsås arealerne med frøblandinger bestående af flerårige hjemmehørende plantearter.

3 Natura 2000-område N144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave

I nærheden af projektområdet ligger Natura 2000-område N144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave, som består af habitatområderne H191 Nedre Mølleådal og H251 Jægersborg Dyrehave.

Den korteste afstand mellem Natura 2000-området og projektområdet er hhv.15 m øst og 65 m vest fra projektområdets nordligste afgrænsning.

Natura 2000-området er særligt udpeget for at beskytte de store forekomster af surt overdrev og skovtyperne bøg på muld, bøg på mor og ege-blandskov og de tilknyttede levesteder for stellas mosskorpion. Området har også en betydelig forekomst af søtypen søbred med småurter.

Af anden særlig vigtig natur i området er selve Mølleåen og betydelige arealer med elle- og askeskov samt tilstødende levesteder for sumpvindelsnegl.

Jægersborg Dyrehave har været kongeligt jagt- og vildtreservat i flere århundreder.

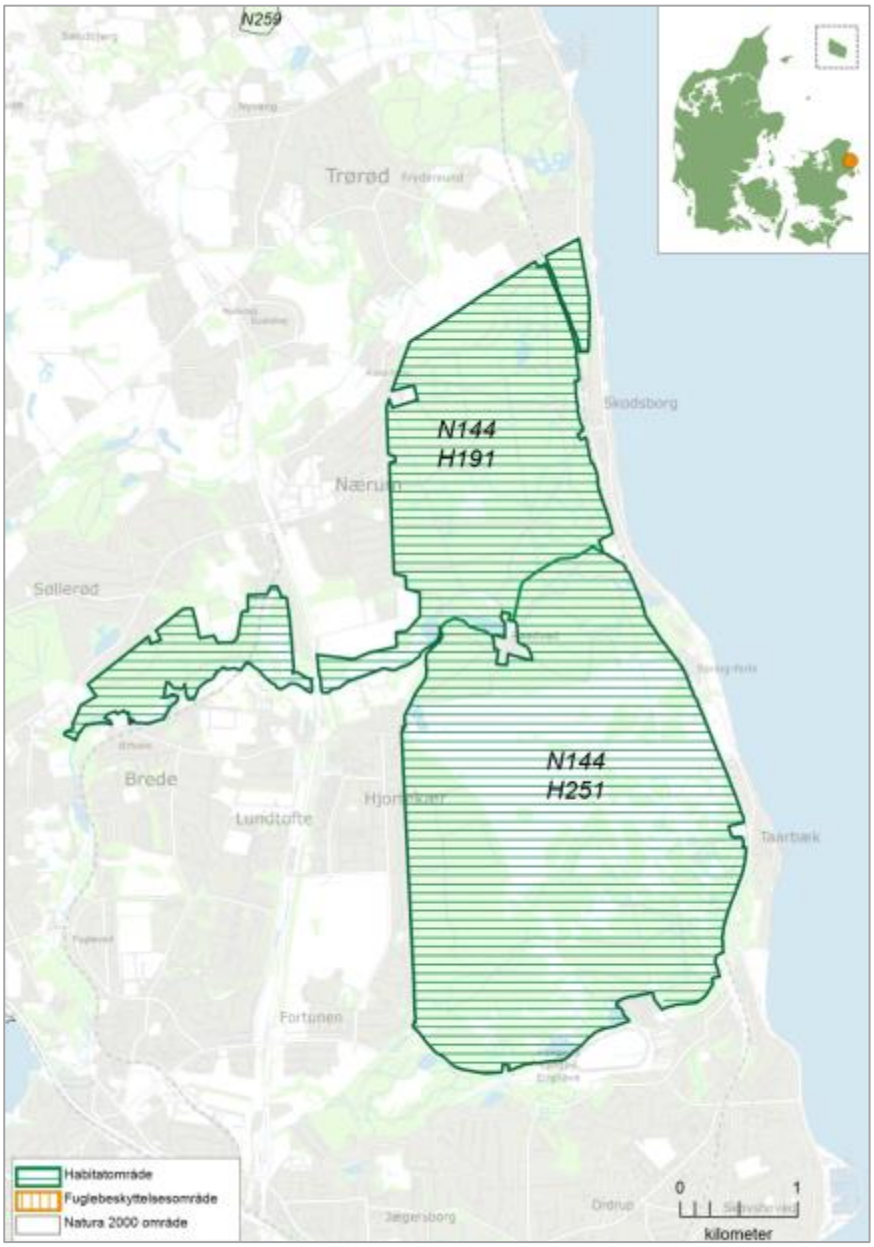

Figur 3. Afgrænsning af Natura 2000-område N144. Udsnit af kort fra Natura 2000-plan, 2022-27, revideret basisanalyse /3/.

3.1 Udpegningsgrundlag for N144

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 191		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 251		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stellas mosskorpion (1936)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Kalkoverdrev (6210) og kildevæld (7220) er ikke tilstede i habitatområde H251. Gennemgangen af de nævnte naturtyper vedrører derfor alene forekomster i H191.

Figur 4. Udpegningsgrundlag for habitatområderne H191 og H251. Udsnit er fra Natura 2000-plan 2022-27, revideret basisanalyse /3/.

3.2 Målsætninger for Natura 2000-område N144

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er,

- At sikre arealet af naturtyperne på udpegningsgrundlaget med særlig fokus på søtypen søbred med småurter (3130) og arealer med surt overdrev (6230), tidvis våd eng (6410) og hængesæk (7140) samt skovnaturtyperne bøg på muld (9130), bøg på mor (9110), egeblandskov (9160), elle- og askeskov (91E0) og skovbevokset tørvemose (91D0). Ved interessekonflikt prioriteres lysåbne naturtyper af høj kvalitet over etablering af ny skov.

- At sikre velegnede levesteder for arterne på udpegningsgrundlaget med særlig fokus på stellas mosskorpion.

- Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning

samt gode spredningsmuligheder for naturtypernes karakteristiske og sjældne arter samt for arterne på udpegningsgrundlaget.

- Den økologiske integritet for området sikres derudover ved god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

Generelt er de konkrete målsætninger:

- Den samlede forekomst af naturtyper og arters levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

3.3 Kortlagte naturtyper

Placeringen af de kortlagte naturtyper i Natura 2000-området ses nedenfor på Figur 5.

De kortlagte naturtyper for Natura 2000-området, der er nærmest projektområdet, er primært elle- og askeskov (91E0), ege-blandskov (9160) og bøg på muld (9130) samt surt overdrev (6230).

Elle- og askeskov (91E0) findes på naturligt næringsrige og fugtige til våde arealer med en vis vandbevægelse typisk pga. tilknytning til vandløb eller en større søs bred. Arealerne er domineret af de vådbundstolerante træarter rød-el og/eller ask.

Ege-blandskov (9160) er en variabel skovtype med eg og avnbøg på relativt kalkholdig, og ofte lidt vandlidende bund, der hindrer bøgen i at trives og ask i at dominere.

Bøg på muld (9130) er arealmæssigt den mest udbredte bøgeskovstype med en stor variation i artsindhold afhængig af jordbundens surhedsgrad og fugtighed.

Surt overdrev (6230) rummer en græsningsbetinget, urtedomineret vegetation udviklet på relativt sur, veldrænet bund uden anden kulturpåvirkning end græsning. De ofte meget artsrige plantesamfund, der udvikler sig på gamle sure overdrev, er stærkt afhængige af en lang, stabil udvikling med konstant afgræsning og fravær af gødskning og uden isåning af kulturplanter.

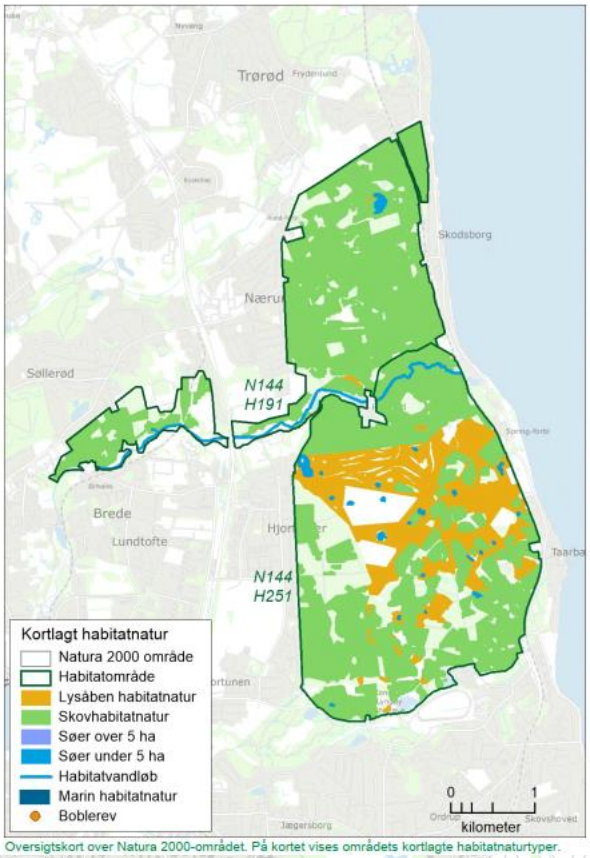

Figur 5. Oversigt over kortlagte naturtyper indenfor Natura 2000-området N144. Udsnit er fra Natura 2000-plan 2022-27, revideret basisanalyse /3/.

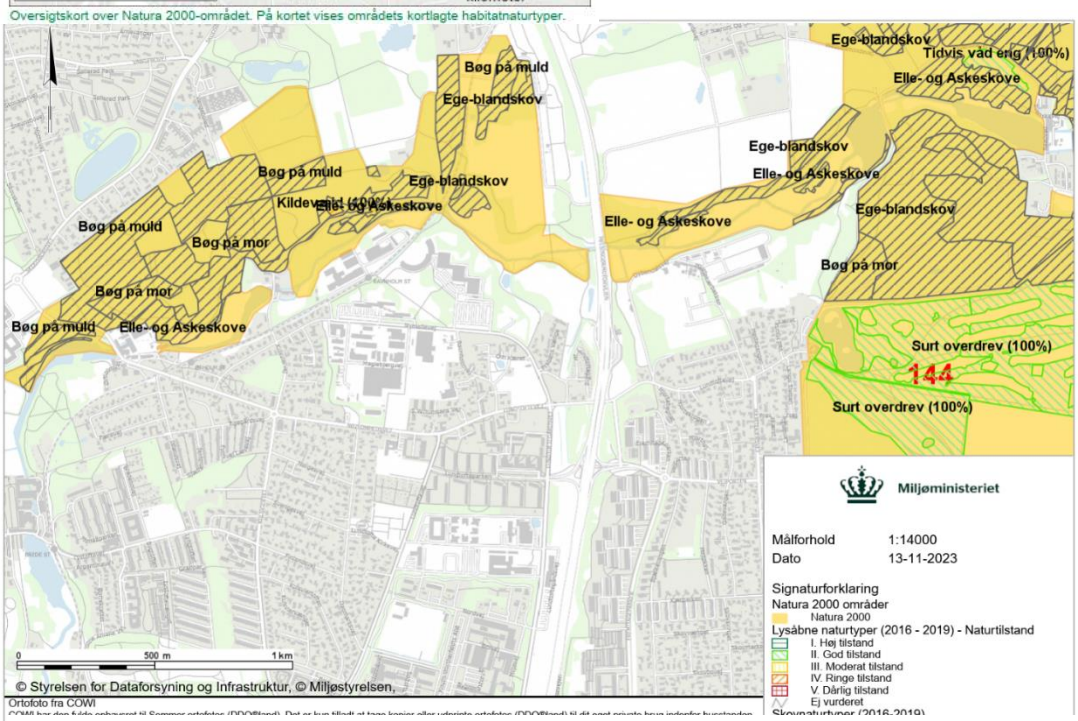

Figur 6. Kortlagte naturtyper i nærheden af projektområdet. Kort fra MiljøGIS til Natura 2000.

3.4 Arter på udpegningsgrundlaget for H191 og H251

Nedenfor gennemgås artsfund og kortlagte levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for N144, som de er præsenteret i basisanalyse 2022-2027.Informationerne fra basisanalysen suppleres med fund der er inddateret på arter.dk eller naturdata.dk.

3.4.1 Sumpvindelsnegl

Sumpvindelsnegl lever på fugtige steder, især på kalkholdig eller kalkrig bund. Arten er 2-3 mm lang og findes på ældre og især visne blade fra lige over jord- eller vandoverfladen og opefter inde i bevoksninger eller tuer af høje star-arter og lignende planter.

Sumpvindelsnegl blev senest overvåget i 2018-2019 og Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er aktuelle trusler mod den fortsatte forekomst af sumpvindelsnegl i området.

Der er yderligere fund af sumpvindelsnegl uden for N144 ved Mølleåen syd for Søllerød. Det nærmeste fund af sumpvindelsnegl er gjort ca. 2 km vest for projektområdet (Figur 8).

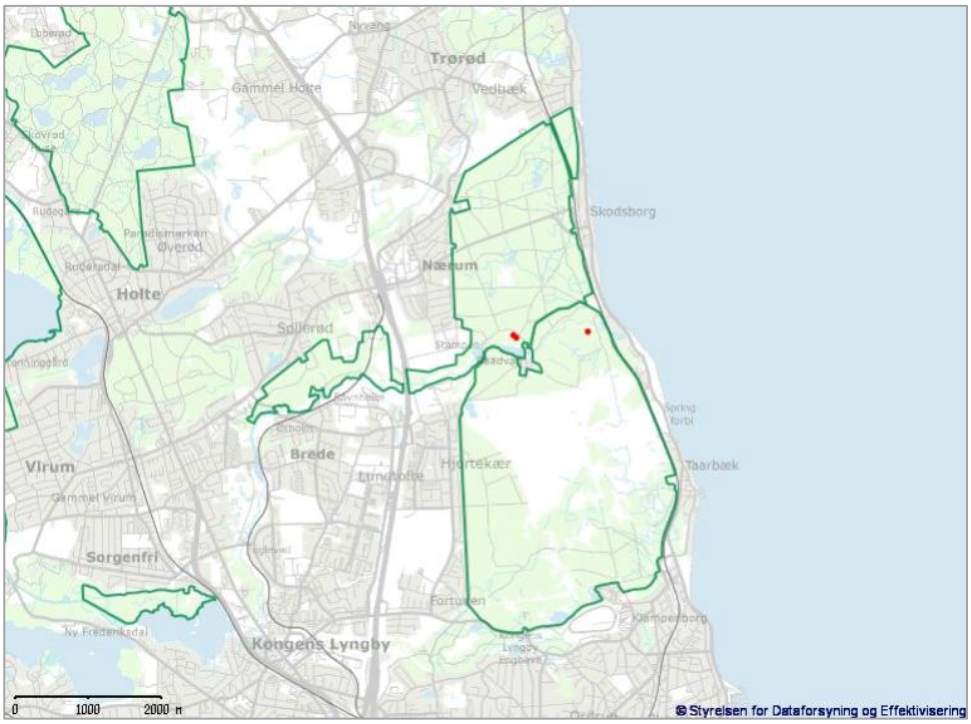

Figur 7. Fund af sumpvindesnegl inden for Natura 2000-området. Kortudsnit fra Natura 2000-plan, 2022-27, revideret udgave.

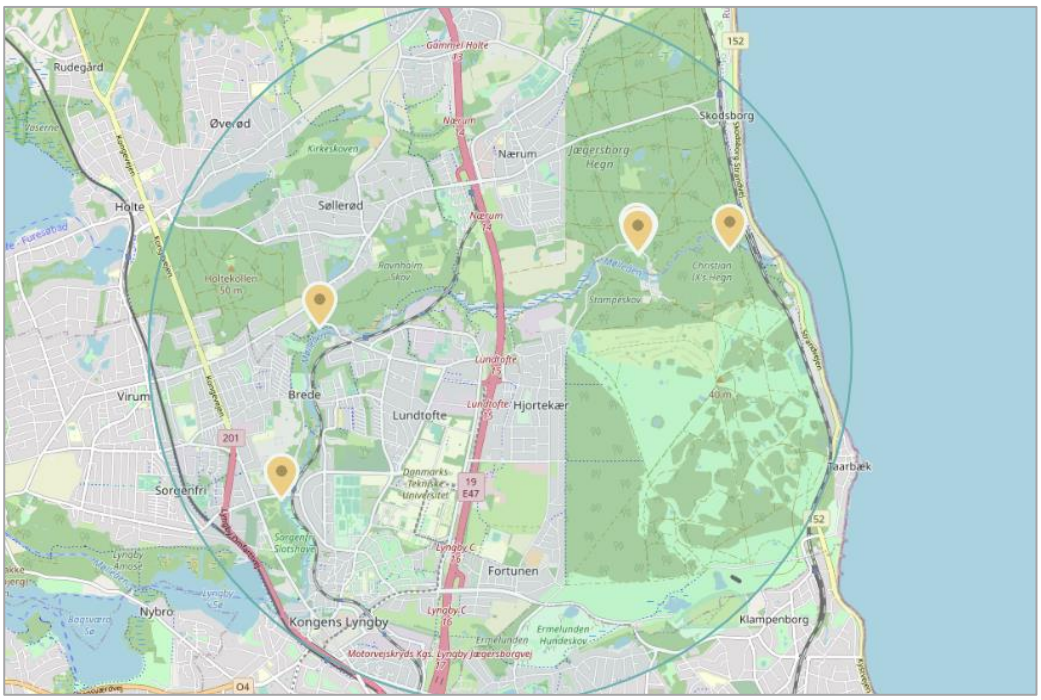

Figur 8. Fund af sumpvindesnegl i en radius af ca. 2km fra projektområdet. Udsnit af kort er fra arter.dk, nov. 2023.

3.4.2 Stellas mosskorpion

Stellas mosskorpion er knyttet til samme type af levesteder som eremit. Den 2-3 mm store mosskorpion lever i hensmuldrende ved i løvtræer som eg, lind, bøg og hestekastanje ofte i forbindelse med boer af bier, hvepse og fugle. Den kan sprede sig til nye levesteder ved at hæfte sig til flyvende insekter /4/.

Arten har tidligere været fundet i området (2005) (Figur 9), men blev ikke fundet ved de to seneste NOVANA-overvågninger i 2015 og 2018. Da arten, pga. sin lille størrelse og skjulte levevis i hule, gamle træer er meget vanskelige at registrere, er det Miljøstyrelsens vurdering, at det er sandsynligt, at Stellas Mosskorpion stadig findes i området.

Der er ikke yderligere registreringer af artens forekomst indenfor en radius af ca. 2 km fra projektområdet.

Med den begrænsede viden om artens udbredelse, kan det ikke udelukkes at den findes på arealer i nærheden af projektområdet. Dog er Stellas mosskorpion generelt knyttet til stor gamle træer med hulheder, og disse findes ikke umiddelbart nær projektarealet men derimod findes de inden for Natura 2000-området bl.a. i Dyrehaven.

På baggrund af, at der ikke inddrages arealer af Natura 2000-området, eller fældes store gamle træer vurderes det, at stellas mosskorpion ikke vil blive påvirket i hverken anlægs- eller driftsfasen, hverken direkte eller indirekte på artens udpegede levesteder eller den økologiske funktionalitet af arten.

Figur 9. Oversigt over fund af stellas mosskorpion inden for Natura 2000-området. Udsnit er fra Natura 2000-plan 2022-27, revideret plan.

3.4.3 Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler i alle typer søer og fødesøgningsområderne udgøres både af ynglehabitaterne samt alle typer skovmiljøer. De bevæger sig sjældent mere end 100 m væk fra ynglelokaliteterne, men kan sprede sig til nye lokaliteter op til 1 km fra eksisterende lokaliteter. I søer med udbredte fiskebestande har stor vandsalamander og andre paddearter normalt vanskelige livsbetingelser.

Inden for Natura 2000-området er der kortlagt 15 levesteder for stor vandsalamander.

Inden for projektområdet er der ingen søer som kunne udgøre ynglelokalitet for stor vandsalamander, og det vurderes at motorvejen desuden fungerer som en markant spredningsbarriere. Derfor vurderes det, at projektet ikke påvirker den økologiske funktionalitet af stor vandsalamander.

Det nærmeste fund af stor vandsalamander er gjort ca. 2 km vest for projektområdet (figur 8).

Figur 10. Kortlagte levesteder for stor vandsalamander indenfor Natura 2000-området (øverst til venstre). Fund af stor vandsalamander inden for Natura 2000-området i forbindelse med NOVANA-overvågning. Kort udsnit er fra Natura 2000-plan 2022-27, revideret udgave.

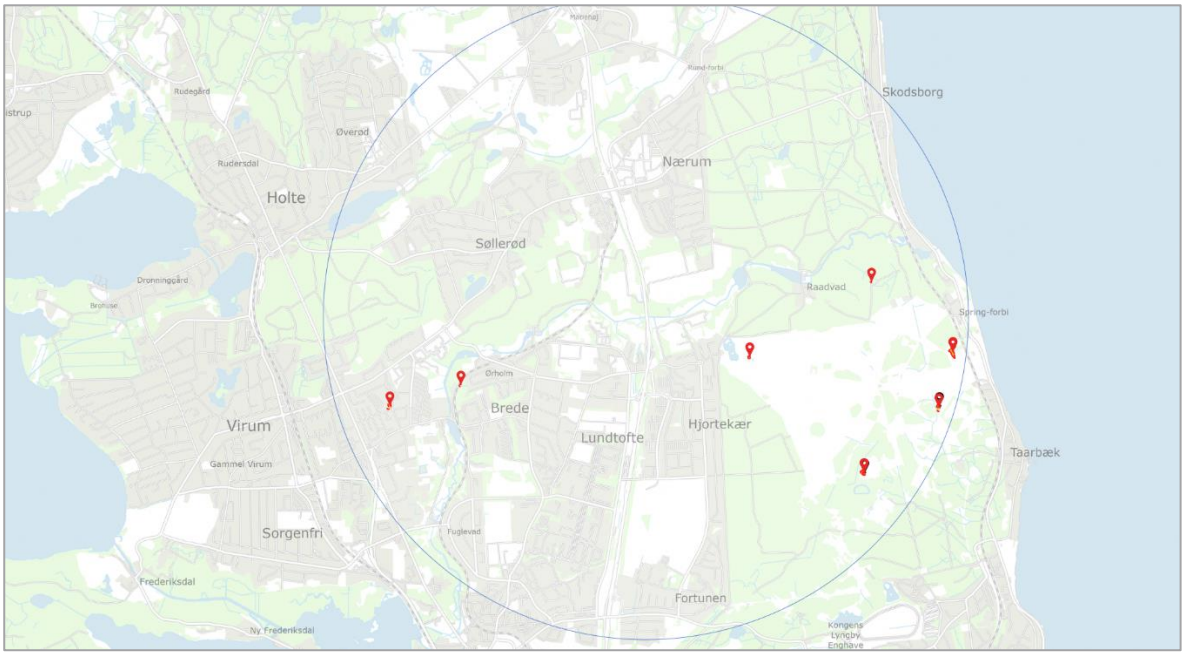

Figur 11. Fund af stor vandsalamander i en radius af ca. 2 km fra projektområdet. Udsnit af kort er fra naturdata.dk. nov. 2023.

4 Bilag IV-arter

Nedenfor gennemgås de bilag IV-arter der vurderes relevante for dette projekt. Dette afsnit er et udsnit fra VVM-screening, der er udarbejdet for projektet. For stor vandsalamander gennemgås arten i afsnittet Stor vandsalamander .

Inden for de seneste 10 år er der, i en 3 km radius, registreret stor vandsalamander, markfirben, stor kærguldsmed og en række flagermus i området. Disse arter er såkaldte bilag IV-arter, da de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Dette betyder, at projektet ikke må skade dyrene direkte ved drab, eller indirekte ved at skade arternes yngle- og rastesteder samt spredningskorridorer.

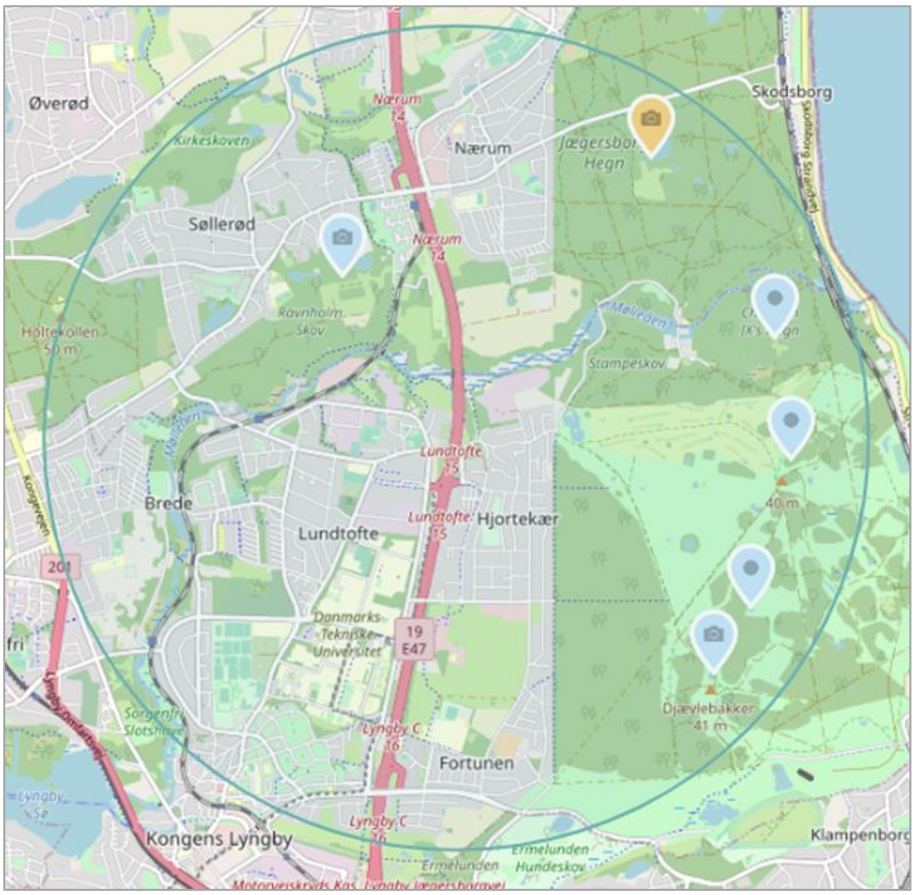

Figur 12. Fund af bilag IV-arterne stor vandsalamander, markfirben og stor kærguldsmed inden for en 3 km radius af projektområdet inden for de seneste 10 år. Udsnit af kort fra arter.dk, nov. 2023.

4.1 Stor kærguldsmed

Stor kærguldsmed er registreret ca. 2,2 km nordøst for projektområdet i 2023. Den er knyttet til stillestående og næringsfattige brunvandede søer og vandhuller i skov. På baggrund af tilknytningen til levestedet vurderes det ikke, at stor kærguldsmed vil bevæge sig udenfor skoven, som er del af Natura 2000-område N144. Derfor vurderes det, at projektet ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet af stor kærguldsmed.

4.2 Markfirben

Markfirben er registreret ca. 1,2 km nordvest for projektområdet i 2023. Markfirbenets yngle- og rastesteder er kendetegnet ved at indeholde solbeskinnede sydvendte skråninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Æglægning sker i den løse jord, og de hurtigopvarmede solepladser bidrager til udrugningen samt opvarmning af de koldblodede markfirben. Mark-firben er meget stedfaste, og på velegnede levesteder bevæger de sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet. På levesteder af ringe kvalitet flytter dyrene sig op til 2-4 km på et år. Der er ikke kendskab til egnede levesteder langs motorvejen og indenfor de midlertidige arbejdsarealer, da der ikke er sydvendte solbeskinnede skråninger. Yderligere er arealerne omfattet af projektet generelt tilgroet med en tæt græs- og urtevegetation og andre steder er skygget af buske og vedplanter. Derfor vurderes det, at projektet ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet af markfirben.

4.3 Flagermus

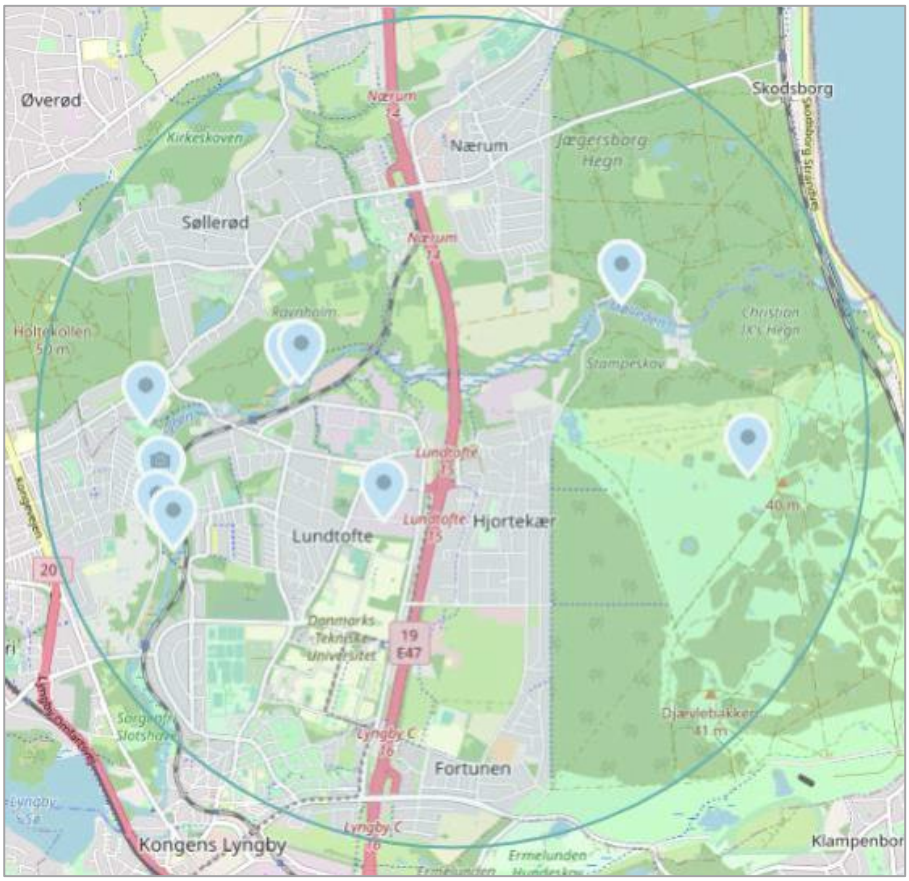

Figur 13. Fund af flagermus (bilag-IV) inden for en 3 km radius af projektområdet inden for de senest 10 år. Udsnit af kort fra arter.dk, nov. 2023.

Flagermus er registreret både øst og vest for projektområdet. Øst for projektområdet er der senest i 2019 registreret Leislers flagermus, brunflagermus, brun langøre, dværgflagermus, sydflagermus, vandflagermus, skimmelflagermus og troldflagermus i forbindelse med Miljøstyrelsens

NOVANA-overvågning. Derudover er der i 2021 registreret vandflagermus, brunflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus og dværgflagermus vest for projektområdet.

Jævnfør afsnit 4.3 i notatet ”*H00325-RAD-MILJ-TILL-0001*”er der økologiske forbindelser på tværs af motorvejen, og det antages at flagermusene bruger træer og buske på begge sider af motorvejen, samt Mølleåen som ledelinjer ved fouragering.

Store gamle træer med hulheder eller andre strukturer, som egner sig til rastende eller ynglende flagermus, er blevet udpeget ved besigtigelse 28/9-2023. Her er der blevet udpeget 4 træer, der vurderes som potentielt egnede rastesteder for flagermus, og det ene træ er ligeledes vurderet at være potentielt ynglested. For yderligere beskrivelse af de enkelte træer henvises til /8/. De udpegede træer er markeret på Figur 14. Ingen af disse træer vil blive fældet i forbindelse med projektet.

Tabel 1. Generelle flyvehøjder under fourageringens søgefase og under transport for de arter der er registreret nær projektområdet. Højderne er angivet af det samlede antal observationer (Udpluk fra tabel i "En vejledning – flagermus og større veje" /3/). *Leislers flagermus fremgår ikke af tabellen, men har samme flyvehøjder som brunflagermus /4/.

Generel fly-vehøjde	Over 40m	20-40m	10-20m	5-10m	2-5m	<2m
Vand flagermus	0	0	0	1	4	95
Trold flagermus	0	0	17	54	27	2
Dværg flagermus	0	1	10	38	46	5
Brun flagermus	7	25	45	20	3	0
Syd flagermus	0	4	23	57	16	0
Skimmel flagermus	0	33	39	25	3	0
Langøret flagermus /Brun langøre	0	0	0	26	54	20

Fourageringshøjde for flagermus er forskellige afhængig af artens adfærd. På Tabel 1 ses de forskellige flyvehøjder under fouragering. Tabel 1, er fra notat ” *H00325-RAD-MILJ-TILL-0001”.*

Store gamle træer med hulheder eller andre strukturer, som egner sig til rastende eller ynglende flagermus, er blevet udpeget ved besigtigelse 28/9-2023. Her er der blevet udpeget 4 træer, der vurderes som potentielt egnede rastesteder for flagermus, og det ene træ er ligeledes vurderet at være potentielt ynglested. De udpegede træer er markeret på Figur 12. Ingen af disse træer vil blive fældet i forbindelse med projektet.

For yderligere beskrivelse af de enkelte træer henvises til ” *Notat - Kortlægning af flagermustræer_M3_og_M14*”.

Figur 14. Udpegede potentielle flagermus træer. For flere detaljer se notat "Notat - Kortlægning af flagermustræer_M3_og_M14".

5 Påvirkninger af arter på udpegningsgrundlaget for N144

Nedenfor gennemgås de potentielle påvirkninger som projektet kan have på bilag IV-arter samt arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N144.

5.1 Naturtyper

Arealer som indgår i projektets anlægs- og driftsfase, indgår ikke i Natura 2000-område N144, og der vil derfor ikke være en direkte påvirkning af de kortlagte naturtyper.

Der vil ikke blive grundvandssænket i forbindelse med projektet, og vil derfor heller ikke være nogen påvirkning af hydrologiske forhold.

Afvandingen af overfladevand af skærmen håndteres via motorvejens eksisterende afvandingssystem, da der ikke ændres på det belagte areal. Der etableres dog et nyt dræn mellem motorvejen og støjskærmen i den østlige side af motorvejen fra Storkereden og til Vejporten. Drænet etableres for at sikre, at der ikke forekommer opstuvende vand mellem motorvejen og støjskærmen. Drænet leder til den eksisterende afvandingssystem og igennem eksisterende bassiner før udledning til Mølleåen. Bagved skærmen i østlig side af motorvejen henligger arealerne som i dag i græs, og afvandes via diffus nedsivning.

Etableringen af støjskærmen vil ikke medføre en øget mængde afvanding, og ingen ændring i kvalitet af vejvand. Der er derfor ikke en øget udledning af forurenende stoffer til naturtyperne i nærheden af projektområdet.

Det vurderes ikke at der vil været store mængder støv, ved dette projekt, og derfor vurderes det, at projektet ikke vil generere nogen væsentlig støvpåvirkning på naturtyperne på udpegningsgrundlaget.

Det vurderes dermed samlet at habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for N144, ikke bliver væsentligt påvirket af projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen.

5.2 Sumpvindelsnegl

Da projektet ikke inddrager arealer indeholdende eksisterende eller potentielle levesteder for sumpvindelsnegl, vurderes det, at sumpvindelsnegl ikke vil blive væsentlig påvirket i hverken anlægs-eller driftsfasen. Der vil ikke ske en påvirkning af levesteder for sumpvindelsnegl eller områdets økologiske funktionalitet for arten.

5.3 Stellas mosskorpion

Da projektet ikke inddrager arealer indeholdende eksisterende eller potentielle levesteder for stellas mosskorpion, herunder vil der ikke blive fældet store gamle træer, vurderes det, at stellas mosskorpion ikke vil blive væsentlig påvirket i anlægs- eller driftsfasen Der vil ikke ske en påvirkning af levesteder for stellas mosskorpion eller områdets økologiske funktionalitet for arten

5.4 Stor vandsalamander

På baggrund af projektets placering, vil der ikke blive inddraget potentielle ynglesteder. Der er ingen søer eller vandløb inden for projektområdet. Yderligere er det vurderet at motorvejen agerer som en barriere for stor vandsalamander og vil derfor ikke anvende motorvejen som spredningsvej. Derfor vurderes det, at arten ikke vil blive væsentlig påvirket af hverken anlægs- eller driftsfasen, hverken direkte eller indirekte på artens udpegede levesteder eller den økologiske funktionalitet af arten, indenfor Natura 2000-området.

5.5 Bilag IV arter

Nedenfor gennemgås de bilag-IV arter, der er fundet forekomster af inden for en radius af 3 km fra projektet.

5.5.1 Stor kærguldsmed

Da arten er registreret ca. 2,2 km nordøst for projektområdet, samt knyttet til stillestående og næringsfattige brunvandede søer og vandhuller i skov, vurderes det ikke, at stor kærguldsmed vil blive væsentlig påvirket af projektet. Det vurderes derfor at der ikke vil være nogen påvirkning på den økologiske funktionalitet af stor kærguldsmed fra hverken anlægs- eller driftsfasen.

5.5.2 Markfirben

Da der ikke er nogen fund af markfirben i nærheden af projektet, og at der ikke er kendskab til egnede levesteder langs motorvejen og de midlertidige arbejdsarealer, da der ikke er sydvendte solbeskinnede skråninger. Yderligere er arealerne omfattet af projektet generelt tilgroet med en tæt græs- og urtevegetation og andre steder er skygget af buske og vedplanter. Derfor vurderes det, at projektarealet ikke indeholder, velegnede levesteder for markfirben. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på den økologiske funktionalitet af markfirben.

5.5.3 Flagermus

Der vil i anlægsfasen være støj fra maskiner, som kan forstyrre flagermus, hvis støjen foregår nær yngle- og rastesteder eller om natten. I anlægsfasen vil der desuden være lys fra maskiner og på arbejdsområder.

Hovedparten af anlægsarbejdet vil foregå i dagtimerne, hvormed støj og lys vil have ubetydelig påvirkning på eventuelle flagermus. Der vil imidlertid også forekomme natarbejde i korte perioder. Dette kan særligt påvirke flagermus som potentielt benytter træerne ved Storkereden hvor der både er materialeplads, og anlægsarbejde i umiddelbar nærhed til træerne. Det vides ikke hvorvidt der er forekomst af flagermus i træerne, det er blot konstateret at træerne har strukturer som egner sig til rastende eller ynglende flagermus.

Lyset på arbejdsområderne vil blive slukket om natten, når der ikke er natarbejde, mens materialepladser kan være oplyste om natten. Lyskeglerne vil være nedadrettede, og ikke pege direkte mod træerne.

Der vil ikke blive fældet træer eller være aktivitet tæt på de træer, som vurderes potentielt egnede til flagermus. Natarbejdet vil være af yderst begrænset

omfang, mens hovedparten af anlægsaktiviteterne foretages i dagtimerne. Det vurderes derfor samlet at anlægsarbejdet i anlægsfasen har en ubetydelig påvirkning på den mulige forekomst af flagermus i området. Det vurderes desuden, at flagermusenes økologiske funktionalitet kan opretholdes.

I driftsfasen vil støjskærmen kunne have forskellig påvirkning afhængig af arten af flagermus. Flagermusarterne har på grund af forskelle i deres levevis og adfærd forskellig risiko for kollisionsfare med trafik på vejene. Kollisionsrisikoen hænger primært sammen med arternes flyvehøjde og flyveaktivitet. I tabel 1 ses flyvehøjde for de flagermusarter der er registreret nær projektområdet.

Støjskærmsprojektet ændrer ikke linjeføringen af det nuværende vejtracé, og påvirker hverken læhegn, enkeltstående træer, bygninger eller vandløb, der ville kunne fungere som yngle-/rastested eller ledelinje. Etablering af støjskærmen vil være langs med eksisterende vejbane, og flagermusene kan fortsat krydse vejbanen i de områder, hvor der ikke er støjskærm. Størstedelen af de registrerede flagermusarter har en primær flyvehøjde over 5 meter og støjskærmen er 6 meter høj i vejkanten, og 4 m høj i midten af motorvejen. Risikozonen for trafikdræbte flagermus ligger i op til 5 m over vejniveau, og de højtflyvende arter vil derfor være uden for risikozonen og være minimalt påvirkede af støjskærmen /6/. Det vurderes, at den økologiske funktionalitet for arterne med primær flyvehøjde over 5 m, som omfatter trold-, brun-, syd-, skimmel- og Leislers flagermus, kan opretholdes i området i driftsfasen.

Vandflagermus, brun langøre og dværgflagermus fouragerer normalt i lav flyvehøjde langs levende hegn, haver og skovkanter, og vil derfor skulle navigere i samme højde eller lavere end støjskærmen /10/. Arterne bruger muligvis vejbanen som ledelinje, og denne ledelinje vil ikke blive påvirket negativt af støjskærmen. Støjskærmen erstatter muligvis motorvejens funktion som ledelinje, og kan potentielt bidrage til at de lavtflyvende arter ikke krydser vejbanen og dermed undgår kollision med bilister. Da støj-skærmene etableres i et begrænset område, kan flagermusene flyve til og fra vejbanen uden for støjskærmen. Støjskærmen vurderes således at påvirke flagermusene i ubetydeligt omfang, og den økologiske funktionalitet vurderes at blive opretholdt i området i driftsfasen.

5.6 Opsummering

På baggrund af projektets omfang, vurderes der ikke at være nogen væsentlig påvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områdeN144 Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave.

Der er ikke fund af arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag inden for projektområdet, og der vil ikke blive inddraget arealer som vurderes som egnede levesteder for arterne. Det er derfor vurderet, at der ikke er nogen væsentlige påvirkninger på arterne på udpegningsgrundlaget og derved ingen påvirkning på Natura 2000-områdets økologiske funktionalitet for arterne.

For bilag IV-arter er der lavet en vurdering for stor kærguldsmed, markfirben samt en række flagermus arter.

På baggrund af at projektområdetikke overlapper med levesteder for markfirben og stor kærguldsmed samt at der ikke er fund af arterne inden for

projektområdet, vurderes det, at der ikke vil være nogen væsentlig påvirkning på hverken stor kærguldsmed eller markfirben og områdets økologiske funktionalitet for arterne.

For flagermus er der vurderet for forskellige arters risiko for kollisionsfare, på baggrund af flyvehøjde. Samlet set vurderes det dog at der ikke vil blive inddraget arealer der har egnede flagermustræer, der vil ikke være nogen større ændringer i ledelinjer for flagermus, trods der etableres støjskærme.

Samlet for flagermus er det vurderet at flagermus, ikke vil blive væsentlig påvirket af projektet hverken i anlægs- eller driftsfase. Det er vurderet at arternes økologiske funktionalitet kan opretholdes, og at projektet ikke vil påvirke fouragering samt forringe deres levevilkår i nærområdet af projektet.

6 Kumulative effekter

Når flere planlagte projekter inden for samme område vil påvirke de samme miljøforhold på samme tid, vil der være tale om kumulative påvirkninger. Vurderingen af kumulative påvirkninger omfatter projektets miljømæssige virkning med henblik på bl.a. intensitet og geografisk udstrækning, sammenholdt med øvrige planlagte projekter.

I nærhed af motorvejsstrækningen er igangværende projekter som omfatter nedtagning af lygtepæle i midten af motorvejen og etablering af el-ladestandere. Disse projekter er udført inden støjskærmsprojektet igangsættes. Derfor vurderes det, at der ikke er kumulative forhold ved udførsel af projektet.

7 Konklusion

Der skal opsættes støjskærme Helsingørmotorvejen på en strækning fra Mølleåen og til Vejporten, for at mindske motorvejens støjpåvirkning på beboelsesområder i nærheden. Projektområdet for støjskærmene, ligger ca. 30 m fra Natura 2000-området N144.

Projektet omfatter dermed ikke arealer som indgår i Natura 2000-området. På baggrund af projektets omfang, er det ikke vurderet at der vil være nogen væsentlig påvirkning på hverken naturtyperne eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

For bilag IV-arter er det vurderet at stor kærguldsmed samt markfirben ikke vil blive påvirket væsentlig af projektet, da projektområdet ikke vil inddrage arealer der indeholder gunstige levesteder for de to arter.

Flagermus anvender potentielt Mølleåen samt skovarealerne, nord for projektet som ledelinje. Langs projektarealer er træer blevet besigtiget for potentielle strukturer egnet til flagermus, som derefter er udpeget på kort. Disse træer skal ikke fældes i forbindelse med projektet.

Overordnet er det vurderet at flagermus ikke vil blive væsentlig påvirket af projektet hverken i anlægsfasen samt driftsfasen, hverken direkte eller indirekte.

På baggrund af disse delkonklusioner for hhv. arter og naturtyper, vurderes projektet derfor ikke til at have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000 - områdets udpegningsgrundlag, eller have nogen påvirkning på bilag IV-arter i nærheden af projektet.

8 Referencer

/1/ Miljøstyrelsen, 2023. Habitatvejledningen – vejledning nr. 48, december 2020. https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2020/12/978-87-7038-248-9.pdf

/2/ Retsinformation.dk, 2023. *Habitatbekendtgørelsen* https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2091

/3/ Miljøstyrelsen, 2023. *Natura 2000 - plan 2022-2027, Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave, Natura 2000-område nr. 144, Habitatområde H191 og H251*. November 2021. https://edit.mst.dk/media/ok0mktjd/n144-natura-2000-plan-2022-27-nedre-moelleaadal-og-jaegersborg-dyrehave.pdf

/4/ Miljøstyrelsen, 2023. *Natura 2000 - plan 2022-2027, revideret udgave. Nedre Mølleådal og Jægersborg Dyrehave, Natura 2000-område nr. 144, Habitatområde H191 og H251*. November 2021. https://edit.mst.dk/media/qvnhnnrl/n144-revideret-basisanalyse-2022-27.pdf

/5/ Arter, 2023. *Fund på arter*. https://arter.dk/search/record-search?taxonIds=4ce075f9-f785-ea11-aa77-501ac539d1ea&excludeUnderlyingTaxons=true&speciesGroup=%C3%98vrige%20dyr&circle=CIRCLE(12.53335068230131%2055.798319262084675,%203413.4837647964014)&hasMedia=false&includeDescendantTaxons=true&includeSpeciesGroupFacet=true&includeOrphanRecords=false&sortBy=0&tabMode=Map

/6/ Danmarks Miljøportal, 2023. *Naturdata, Søg arter*. Naturdata.dk https://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch

9 Bilag

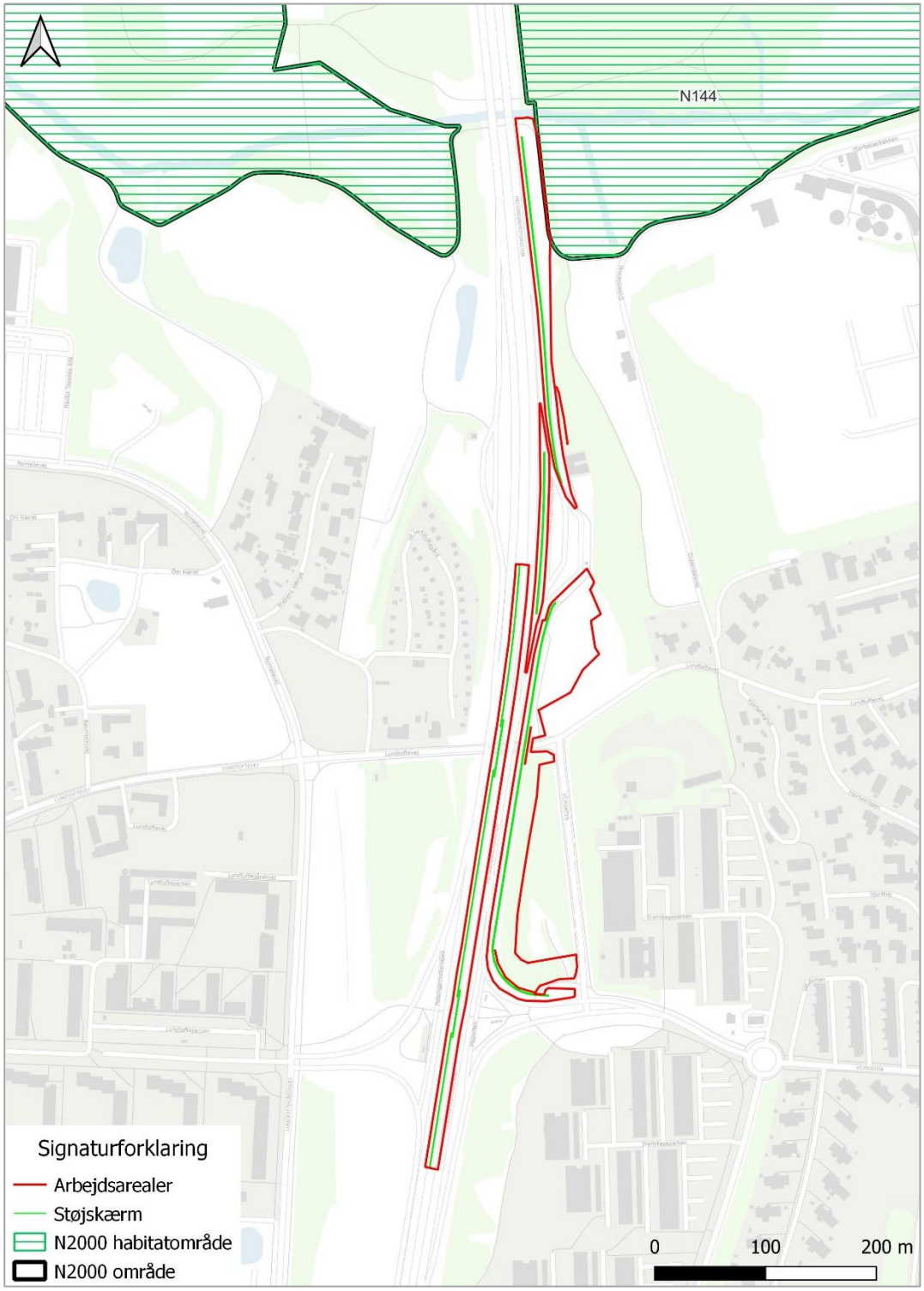

Figur 15. Oversigt over arbejdsarealer, støjskærme og Natura 2000-område, N144.